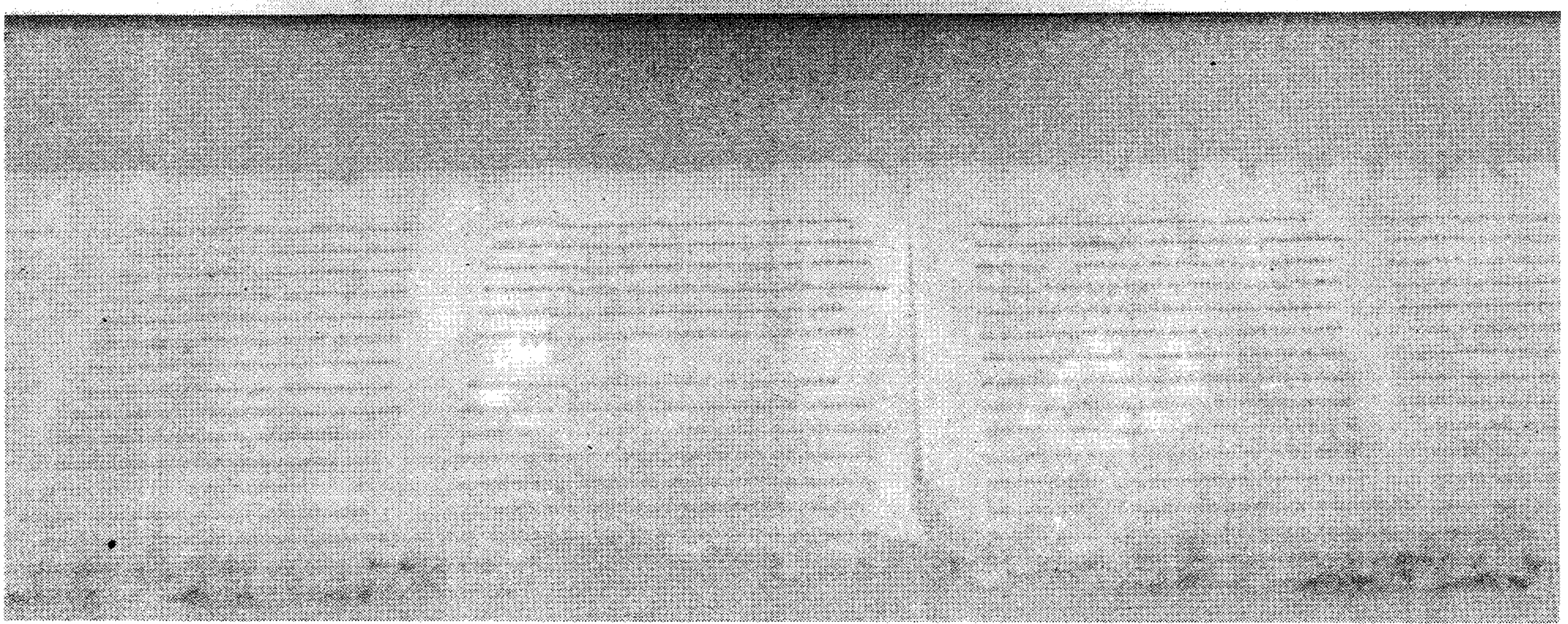
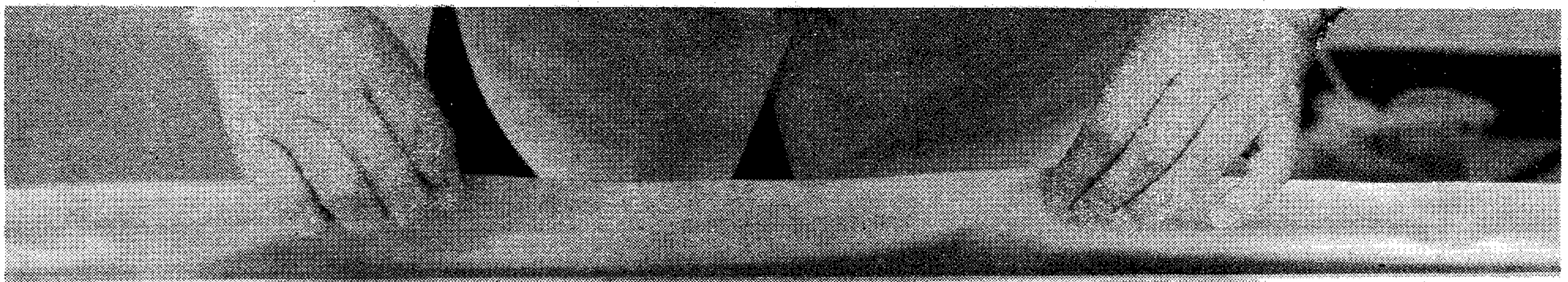

26.77x32.63	1	82	עמוד	הארץ - ספרים	24.09.2008	15217268-2
101609						

עיון מקור

הכינואת הסימניות

תצלום ארכיון. ליאור מזרחי

מגילות מדבר יהודה. מאבקים בין הגמוניות מתחרות

זיכרון ונשייה ♦ רחל אליאור

הוצאת מכון ון ליר
 הספר מציג תיאור מקיף של מגילות מדבר יהודה. ביסודו מונחת הסברה ש-930 המגילות ששרדו, במלואן או בחלקן, שייכות לספרייה כוהנית שאברהם בנה בתהום הנשייה עקב מאבקים סוערים בין הגמוניות מתחרות במאות שלפני חורבן בית שני ואחריו.

הסמכות החדשה ♦ חיים עומר

הוצאת מודן
 הפסיכולוג חיים עומר מציג מודל חדש לסמכות הורית, שאינה פועלת מתוך עמדת כוח סמכותית אלא מתוך שיתוף ושותפות. הוא דן

גוגול בדיכאון

מה הקשר בין שיגעון לבין כישרון

האומנם שיגעון הוא נחלתם של אמנים רבים? בספר "גאוניות ושיגעון: היחסים המורכבים בין יצירתיות לפסיכופתולוגיה", שיראה אור בהוצאת אריה ניר בוחנים הפסיכיאטרים הפרופ' אליעזר ויצטום והפרופ' ולדימיר לרנר את ההשפעה של אישיות האמן ומצוקתו על יצירתו. ויצטום ולרנר בוחנים בספרם סיפורי חיים של יוצרים כמו גוגול, פושקין ומוסורגסקי, אמנים כמו אלכסנדר איבנוב ומיכאיל ורובול ואת השפעת הדיכאון, הנטייה לאלכוהוליזם והפרעות אחרות ביצירותיהם. המחברים טוענים שבמקרה של גוגול אפשר לראות את איכות היצירה כפונקציה של מחלת המאניה-דיפרסיה שהיה נתון בה; ובמקרה של מוסורגסקי אפשר להבחין איך בעיית השתייה חילחלה ליצירה שלו. בהקדמה לספר מצוטטים עשרות מחקרים עכשוויים שמהם עולה תמונה עגומה המחזקת את הניחה בין יצירתיות לנטייה לדיכאון, הפרעות נפשיות והתמכרות לאלכוהול. "אני לא רוצה לדכא, אבל זה אחרי צמצום ועריכה ודחיקה של מחקרים אחרים מחוץ לספר", מתגונן ויצטום ופורץ בצחוק. שותפו של ויצטום לכתובה, ולדימיר לרנר, שעלה מברית המועצות לשעבר, מביא בספר מידע ייחודי מארכיונים שהיו סגורים עד כה לפני הקורא הישראלי. כך למשל בפרק על לנין מובא בין השאר גם דוח נתיחת הגופה, החושף שנסיבות מותו של לנין היו כרוכות בסיבוכי עגבת, אך הדבר טויה, כדי לא לבזות את המפלגה. "יש זיקה בין גאוניות להפרעות אישיותיות והיא מורכבת ומרתקת ומאתגרת גם כנושא כתיבה", מסכם ויצטום.

ורד לי

אבוד בטקסס

מסע בעקבות אמריקה

העיתונאי בועז גאון יפרסם השנה ספר מסע אישי "המקום שבו אמריקה נגמרת", בסדרת "עולמות" של הוצאת עם עובד. "הכל התחיל כשעברתי ב-2004 לגור באמריקה עם משפחתי למשך שנתיים וחצי", מספר גאון. "הרגשתי שיש פער בין ארצות הברית כפי שהיא הצטיירה לי מהספרים והסרטים והתעצבה אצלי בתודעה לבין המציאות. התחלתי לבחון את אמריקה שהייתי מאוהב בה לפני הגעתי ולתהות מהי בדיוק אותה אמריקה". גאון תר בספרו ונודד בין המדינות טקסס, אינדיאנה, יוטה, קליפורניה, ונוואדה, מקדיש לכל מדינה פרק ומתמקד בהרחבה בניו יורק. "הספר הוא אישי והוא בוחן איך לאימפריה ענקית בת זמננו יש השפעה על עיצוב האישיות ומנסה לחשוף מה היא אותה 'אמריקה' - הרעיון והמקום שאליו העולם נושא את עיניו", הוא אומר.

זו מחווה לכפרי המסע בדוגמת "בדרבי" של ג'ק קרואק?

"ספרי המסעות המיתולוגיים אחרים ליצירת הילה רומנטית שמאדירה את אמריקה. באיזשהו מובן אני חושב שהספר מספיד את ז'אנר ספרי המסעות שהיה בהם גילוי ומישורים פתוחים ותחושת שחרור. כשהגעתי למקומות שתוארו ב"בדרבי", למשל, פגשתי משהו אחר מהאמריקה כפי שהיא מתוארת אצל קרואק. במקסיקו לדוגמה לא היתה לי תחושת שחרור אלא מפגש עם מדינה שהושחתה ונוצלה".

ורד לי

תצלום ארכיון. איפיו

לאם וגאם. לא כמו בסרטים

אחד התהליכים המרכזיים שנרונים בספר הוא תהליך ההתרחקות מן המסורת הציונית עד להתנערות ממנה. בשלושת השערים הראשונים של הספר מתוארים תהליכי ההשתנות שחלו במשמעותם של סמלים מרכזיים כמו ירושלים, הכותל ומצדה, ובמקומו של המקרא. השער הרביעי מוקדש למונוגרפיות על אהרן אפלפלד, א"ב יהושע, דויד גרוסמן, מאיר שלו, עמוס קינן ודן בניה סרי.

פרק גדול מוקדש ליצירות אוטוביוגרפיות או כמו-אוטוביוגרפיות, יש פרק העוסק ביצירות פרי עטן של סופרות ישראליות ופרק אחר עוסק בכיקורת הביקורת.

זווקא החלשים שורדים ♦ שרון מועלם

הוצאת אריה ניר
 הטענה המרכזית של הספר היא שדווקא החולים, היצורים הקטנים והצמחים החלשים הם אלה ששורדים במאבק האבולוציוני. המחבר מנסה לחולל מהפך בהבנת החולי וקורא לשנות את ההשקפה על הגוף ועל הבריאות.

לא נולדים אלימים ♦ מיקי רזנטל, חנה צור וליה גת

הוצאת הקיבוץ המאוחד, סדרת קו אדום
 הספר מתמקד בהתפתחות הרגשית והחברתית של ילדים צעירים מאוד, תינוקות ופעוטות מתחת לגיל שלוש וילדי גן עד גיל חמש. הספר משקף דילמות וסוגיות שמטרידות הורים ואנשי מקצוע במערב בנוגע לחינוך פעוטות, ובהלקו האחרון מובאת תוכנית התערבות למניעת אלימות בגיל הרך.

אבולוציה בארבעה ממדים ♦ חוה יבלונקה ומריון למב

הוצאת עם עובד, סדרת אופקים מדע
 הספר מציג תיאוריה אבולוציונית מהפכנית, ובמרכז תחום מחקר חדש: האפיגנטיקה.

ממצאים חדשים מראים שהתורשה אינה עומדת רק על גנים, מה שמחייב, לדעת המחברות, רגישות יסודית בתיאוריה הדרוויניסטית. "אבולוציה בארבעה ממדים" מעמיד תורת אבולוציה עשירה ומורכבת יותר מן התורה החד-ממדית המבוססת על הגן.

ניורופסיכולוגיה קוגניטיבית ♦ גיתית קוה

הוצאת האוניברסיטה הפתוחה
 הספר עוסק באופן שבו בני אדם מבינים, חושבים, מדברים, זוכרים, או תופשים את הסביבה, תוך התמקדות בקשר שבין המוח לבין היכולות הקוגניטיביות הללו. הספר מתאר את הנחות היסוד שעליהן מושתת המחקר העוסק בפגיעה מוחית, ומציג מקרים של אנשים שמוחם נפגע והם סובלים מליקויים ספציפיים בתפישת.